



SITRA

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2008



Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra

B 2/2009 rd

**JUBILEUMSFONDEN FÖR FINLANDS SJÄLVSTÄNDIGHET
SITRAS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2008**

TILL RIKSDAGEN

I enlighet med 9 § 1 mom. 9 punkten i lagen om Jubileumsfonden för Finlands självständighet (717/90) överlåter förvaltningsrådet för Jubileumsfonden för Finlands självständighet högaktningfullt bifogade berättelse över Sitras verksamhet år 2008 till riksdagen.

Helsingfors den 25 mars 2009

På förvaltningsrådets för Jubileumsfonden för Finlands självständighet vägnar

Timo Kalli
ordförande

Anton Mäkelä
sekreterare

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSRÅDETS UTLÅTANDE	6
SITRAS BOKSLUT FÖR ÅR 2008	
Styrelsens verksamhetsberättelse.....	9
Resultaträkning.....	18
Balansräkning.....	19
Redovisningsprinciperna	20
Bokslutskommentarer	21
REVISIONSBERÄTTELSE.....	32

JUBILEUMSFONDEN FÖR FINLANDS SJÄLVSTÄNDIGHET SITRAS VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2008 TILL RIKSDAGEN

Enligt lagen om Jubileumsfonden för Finlands självständighet (717/90) består Sitras förvaltningsråd av de bankfullmäktigeledamöter som riksdagen tillsatt. Enligt 9 § 1 mom. 9 punkten i lagen ska förvaltningsrådet årligen lämna en berättelse över fondens verksamhet till riksdagen.

I denna verksamhetsberättelse för år 2008 ingår utöver förvaltningsrådets utlåtande även Sitras bokslut med tillhörande verksamhetsberättelse samt revisionsberättelse av de av riksdagen tillsatta revisorerna.

FÖRVALTNINGSRÅDETS UTLÅTANDE

År 2008 var det 41:a verksamhetsåret för Sitra. Under året fortsatte man den programbaserade verksamheten för att stödja systemiska förändringar och stärka effekten av programmen genom att bland annat placera i fonder och företag inom programområdena, delta i internationella strategiprocesser, låta utföra utredningar och arrangera seminarier. Av programmen fortsatte Hälsovårdsprogrammet enligt plan, medan Kost- och näringsprogrammet samt Indienprogrammet avslutades. Nya program som lanserades under året är Energiprogrammet och Tillväxtprogrammet för maskinindustrin. Starten för Kommunprogrammet förbereddes också under år 2008.

Under verksamhetsåret riktade Sitra in sin verksamhet allt mer på att stödja processerna och målen i den nationella innovationsstrategin som utarbetats på initiativ av arbets- och näringsministeriet. I strategiarbetet fastställdes följande premisser för innovationsverksamheten i Finland: en gränslös värld, efterfråge- och användarorienterad innovationsverksamhet, fokus på systemnivå samt innovativa individer och gemenskaper.

Utvecklingen av användarorienterade modeller fortsatte inom Hälsovårdsprogrammet med hälsorådgivningsprojektet för långtidssjuka (Terva) i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt, där yrkeskunniga instruktörer stödjer och uppmuntrar patienterna i egenvården. Man arbetade också vidare med att utveckla en öppen ICT-arkitektur under verksamhetsåret. I mars färdigställdes en nationell plan för elektronisk service, som utgör ramen för programmets finansiering av ett projekt för definiering av en databank för medborgarnas hälsoinformation. Kostnadsanalyserna av hälsovården och socialservicen inom ramen för Maisema-projektet utvidgades till att omfatta flera tiotal kommuner, och i trakten av Jämsä och Jämsänkoski avancerade man från analyser mot förändringsledarskap. I oktober arrangerades ett stort seminarium där finländska och internationella experter diskuterade riktlinjerna för de oundvikliga struktur- och servicereformerna inom hälso- och sjukvården.

Inom Energiprogrammet tacklade man klimatförändringen genom att ta fasta på effektivare energianvändning i urbana miljöer och på energisparande. Under verksamhetsåret lanserades flera projekt för energieffektivt byggande, såsom ett bostadsområde i Borgå Skaftkärr samt projektet för hållbart byggande

på Busholmen i Helsingfors. Programmet är representerat i arbets- och näringsministeriets energieffektivitetskommission. I Energiprogrammet utnyttjas idéer och insikter om nya utmaningar och potential som föddes under Miljöprogrammet. På detta sätt verkställer programmet Sitras riktlinjer för noggrannare synkronisering av programmen och framtagning av synergifördelar mellan dessa.

Syftet med Tillväxtprogrammet för maskinindustrin är att gynna tillväxten och internationaliseringen inom den starkt expanderande maskin- och metallvaruindustrin, som samtidigt står inför många utmaningar. Programmet inleddes genom en kartläggning av samsarbetsföretagen. Huvudvikten i programmet ligger på kapitalplaceringar och fondplaceringar. Under året gjordes en betydande placering i den finländska fonden Eqvitec Mezzanine Fund III. Enligt Sitras riktlinjer fokuseras både kapitalplaceringarna och fondplaceringarna på programområdena där de stärker programverksamhetens effekt och stimulerar internationaliseringen av finländska företag.

De allmänna målen för Kommunprogrammet, som förbereddes år 2008, är att ge kommuninvånarna mer egenmakt och valfrihet, höja kommunernas produktivitet, förnya strukturerna inom serviceproduktionen samt optimera resurserna och kostnaderna. Programmet stödjer även förändringsledarskap samt spridningen och förmedlingen av internationella goda förfaringsätt. Under verksamhetsåret förbereddes olika projekt som syftar till att uppnå målen.

Inom Kost- och näringsprogrammet, som avslutades under året, deltog man i beredningen av ett gemensamt forskningsprogram för viktökning och av inrättandet av ett strategiskt kompetenskluster för livsmedelssektorn. Inom programmets celiaki-, bär- och Rysslandsminikluster fokuserades verksamheten på internationalisering. Inom celiakiminiklustret stiftade man bekantskap med marknaden och distributörerna i Storbritannien, medan Rysslandsklustret inledde export till St Petersburgstrakten. Forskningsrön som bärklustret inhämtat om hälsoeffekten hos bär kommer att utnyttjas i projektet Bär och hälsa som startar inom kort. Mentorsaktiviteterna som inletts inom Kost- och näringsprogrammet omfattade 14 företag under året. Man satsade också på att främja skolelevs hälsa genom olika samprojekt

mellan offentliga och privata aktörer. Projektet Hälsomål tog fram ny information om ungdomars kost och skapade nytt samarbete mellan företag och hälsoaktörer. En hel del material om kost och näring gjordes tillgängligt för alla, som till exempel den finska webbplatsen *hyvävälipala.fi*.

Tyngdpunkten i Indienprogrammet, som avslutades våren 2008, var att främja kompetensutbytet och forskarmobiliteten. Mot slutet av programmet arrangerades bland annat en serie på fyra seminarier i syfte att stimulera samarbetsnätverken mellan Finland och Indien speciellt inom miljöteknik och hälsovård. Kompetensutbytet inom design- och kultursektorn aktiverades också. Sitras stipendieprogram som lanserades inom Indienprogrammet (Sitra Fellowships) fick uppföljning vid Centret för internationellt personutbyte CIMO år 2008.

Net Effect Oy gjorde under året en slutbedömning av de avslutade programmen (Miljöprogrammet, Rysslandsprogrammet och Indienprogrammet). Man utredde hur väl programmen hade uppnått sina mål samt deras relevans och effekt i samhället. Resultaten visar att programmen var ändamålsenliga för samhället. De utvecklingsåtgärder som föreslogs i bedömningen beaktades i beredningen av Sitras nya program, genom att beredningsprocessen har blivit öppnare och intressenterna har givits en större roll i den.

Idé- och beredningsfasen för nya program genomfördes stegvis under år 2008. Vid styrelsens strategimöte i september behandlades förslag för beredningen av programområdena. Nya programteman var utveckling av ledningssystem för den offentliga förvaltningen, landsbygdens livskraft, tillgången på arbetskraft, Östersjöregionen samt barnens välfärd och livsvillkor. Bland dessa valde styrelsen i december 2008 två nya program: Landsbygden som konkurrensresurs och Utvecklingsprogrammet för ledningen inom den offentliga förvaltningen.

Sitra deltog på olika sätt i utarbetandet av den nationella innovationsstrategin, naturresursstrategin och skogsstrategin samt i Nationella framsynsätverket. Analyser och reformsträvanden med avseende på det finländska innovationssystemet var också en genomgående trend i flera av Sitras projekt, seminarier och utredningar. Temat tas bland annat upp i följande rapporter som publicerades år 2008: Kestävä innovointi (Hållbar

innovation), A Fugitive Success – Finland's Economic Future, Suuri siirtymä (Den stora förskjutningen) och Muutosken Suomi (Finland i förändring).

Enligt slutrapporten om projektet för utveckling av teknologikuvöser förbättrades kundtillfredsställelsen hos kuvösbolagens kundföretag, samtidigt som kundföretagen expanderade snabbare än andra motsvarande företag.

Utvecklingen av investeringspotentialen och initialfinansieringen för nyetablerade tillväxtföretag, som startats av Sitras PreSeed-tjänst, övertogs under räkenskapsåret av Finnveras dotterbolag Veraventure Oy, som inledde motsvarande verksamhet.

Sitra deltog i Europeiska kommissionens utvecklingsprogram EASY, som stödde lovande nyetablerade tillväxtföretag och aktiverade gränsöverskridande kapitalplaceringar. Under året arrangerades fem transeuropeiska investeringsforum, vid vilka även finländska företag och placerare medverkade. Under projektet gjordes flera placeringar över nationsgränserna. I slutet av året utarbetades inom EASY ett förslag till inrättande av en transeuropeisk EASY-fond i London.

Sitra verkställde insatser för företagsutveckling inom programområdena genom kapital- och fondplaceringar och genom att delta i styrelsearbetet i företagen. Man började åter aktivt placera i fonder inom programområdena för att stödja Sitras egna program och stimulera internationaliseringsutvecklingen i finländska företag. Under året gjordes två betydande nya fondplaceringar för att stödja Energiprogrammet respektive Tillväxtprogrammet för maskinindustrin.

Enheten Sitra Ventures (nuv. enheten Företagsutveckling och direkta kapitalplaceringar), som hanterar Sitras kapitalplaceringar, deltog tillsammans med programteamen i beredningen och verkställandet av nya placeringar och i den fortsatta finansieringen av portföljföretagen. I början av året förvaltade enheten 43 portföljföretag. Under året avyttrade man innehavet i sex företag helt och fyra delvis.

I slutet av 2008 uppgick marknadsvärdet av Sitras grundkapital till 626 miljoner euro. Marknadsvärdet har varierat kraftigt under de senaste tio åren beroende på konjunkturerna på aktiemarknaden. Placeringstillgångarna gav en avkastning om -19,8 procent år 2008, mot +7,5 procent året innan.

De allmänna direktiven för Sitras placeringsverksamhet preciserades år 2008. Fluktuationsmarginalen för ränteplaceringarna justerades från 20–40 procent till 30–50 procent. Listan på andra möjliga placeringsobjekt utökades med råvaror och skogsfastigheter, men inga placeringar gjordes inom dessa kategorier. Sitras placeringspolitik preciserades i syfte att vidareutveckla metoderna och förfaringsätten för ansvarsfull placering av grundkapitalet.

Enligt förvaltningsrådets uppfattning står Sitras ekonomi på en solid grund och verksamheten sköts väl. Förvaltningsrådet fastställde vid sitt sammanträde 25.3.2009 Sitras resultat- och balansräkningar enligt revisorernas förslag. Vid samma sammanträde beslutade förvaltningsrådet att i enlighet med styrelsens förslag överföra underskottet på 101 224 468,62 euro för räkenskapsåret 2008 till tidigare års balanserade över-/underskott.

Helsingfors den 25 mars 2009

Timo Kalli

Martti Korhonen

Tanja Karpela

Antti Kalliomäki

Mika Lintilä

Marja Tiura

./ Anton Mäkelä

Liisa Jaakonsaari

Pekka Ravi

Ben Zyskowicz

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Sitras omvärld

Den långvariga tillväxten i den globala ekonomin bröts år 2008. Den allmänna osäkerheten på den globala marknaden var en följd av finanskrisen och dess realekonomiska återverkningar, och sannolikt låter krisens fulla effekt ännu vänta på sig. Svårigheterna på den amerikanska finansmarknaden fick bankerna att mista förtroendet för varandra, vilket har lett till svårigheter på alla marknader. Problemen har spridit sig och blivit en global störning på finansmarknaden.

Sitra finansierar sin verksamhet främst med avkastningen av sitt grundkapital. Tack vare överskotten som ackumulerats under åren med gynnsam avkastning av placeringarna kommer Sitras ekonomi att vara i balans även under en ekonomisk svacka. Det långa placeringsperspektivet tillåter Sitra att fortsätta sin verksamhet i full utsträckning också under svårare tider.

De akuta problemen till följd av lågkonjunkturen föranleder inte att Sitra tvingas avstå från att fokusera på planeringen av sådana långsiktiga systemiska förändringar som den tekniska utvecklingen, globaliseringen, den åldrande befolkningen och klimatförändringen påkallar. Sitras resurser är avsedda för proaktiva insatser som främjar en gynnsam ekonomisk utveckling i Finland på lång sikt.

Under det aktuella verksamhetsåret påverkades riktlinjerna för Sitras verksamhet förutom av den ekonomiska osäkerheten i omvärlden, även av förslaget till en omfattande nationell innovationsstrategi som offentliggjordes i juni 2008. Strategiarbetet i syfte att fokusera målen och medlen för de finländska innovationsaktörerna, som ingår i regeringsprogrammet, initierades av arbets- och näringsministeriet, och i arbetet deltog en stor skara experter, medborgare och innovationsaktörer, bland dessa Sitra. I strategin fastställdes följande fyra grundläggande premisser för innovationsverksamheten: 1) en gränslös värld, 2) efterfråge- och användarorienterad verksamhet, 3) fokus på systemnivå och 4) innovativa individer och gemenskaper. Sitras egen strategi justerades under verksamhetsåret så att den stödjer dessa fyra utgångspunkter så väl som möjligt.

Uppgifter och mål

Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra är en offentligrättslig fond. Sitrans lagstadgade syfte är att främja en stabil och balanserad utveckling i Finland, en kvantitativ och kvalitativ tillväxt inom ekonomin samt internationell konkurrensförmåga och internationellt samarbete.

Fonden är självständig och oberoende och lyder direkt under riksdagen. Sitrans uppgift bland innovationsaktörerna i Finland är att med sina program gynna systemförändringen inom olika samhällssektorer. Sitrans övriga verksamhet stödjer detta strategiska mål. Denna verksamhet omfattar bland annat fond- och kapitalplaceringar inom programområdena, strategiprocesser, olika utredningar och seminarier.

Då de globala utmaningarna förutsätter omfattande förändringar för att man ska klara sig, kan Sitra i egenskap av en solid offentligrättslig fond göra det möjligt att utarbeta och pröva nya handlingsmodeller. Lyckade experiment utvecklas genom samarbete och övertas småningom av en lämplig uppföljare samt utvecklas till generella förfaringsätt i samhället. Sitra kan vid behov ta större risker än normalt i finansieringen av innovativa projekt, eftersom dess uppgift är att – även med risk för att misslyckas – med tillförsikt blicka mot framtiden och med ett aktivt och framsynt grepp söka svar på de väsentliga frågorna för Finlands ekonomiska tillväxt och välfärd.

SITRA VERKSTÄLLER DEN NATIONELLA INNOVATIONSSTRATEGIN

Vid sidan av beredningen av den nationella innovationsstrategin preciserade Sitra sin egen vision och strategi så att dessa stödjer de processer och mål som fastställs i den nationella strategin. Sitra möjliggör nya systemiska förändringar genom framtidsanalyser av omvärlden, förankra de gemensamma målen hos parterna och utarbeta nya handlingsmodeller. Sitra har rollen som både en iakttagare och aktör: man förbereder sig för framtida förändringar genom att förutse möjliga reformobjekt och konkret utveckla nya handlingsmodeller och goda förfaringsätt.

Den första utgångspunkten i den nationella innovationsstrategin var **"en gränslös värld"**: de finländska innovationsaktörerna måste öppna sig för global växelverkan. I samtliga av Sitrans program har man samarbetat internationellt inom såväl företagsverksamheten som det strategiska arbetet. Till internationaliseringen

bidrar också olika utredningar och seminarier vid vilka man har samarbetat med framstående internationella forskare. Under det aktuella året arrangerade Sitra bland annat seminariet Future of the Public Sector som behandlade framsynta lösningar för den offentliga sektorns framtida utmaningar.

Den andra utgångspunkten för den nationella innovationsstrategin var **efterfråge- och användarorienterad verksamhet**, vilket är grunden även för Sitrans program- och strategiverksamhet. Att hitta användartillvända lösningar var målet för bland annat forumet Helsinki Design Lab som arrangerades under året. Designaktiviteterna som Sitra initierade under verksamhetsåret sammanför sakkunniga från olika områden för att med utgångspunkt i design innovera praktiska lösningar på konkreta frågor, såsom faktorer som gör det svårt för äldre att klara sig hemma. Sitrans program syftar också till att hitta sätt för att stärka medborgarnas egenmakt. Bland annat projekt inom Kost- och näringsprogrammet genererade en hel del material om sund kost som gjordes tillgängligt för alla. Inom Energiprogrammet uppmuntras medborgarna till effektivare energianvändning.

Den tredje utgångspunkten i den nationella innovationsstrategin var **systemförändring**. Vill man bemöta dagens stora utmaningar, behövs det samarbete över förvaltningsgränserna, så att det blir möjligt att genomgående se över och omstrukturera de olika systemen. Som en oavhängig instans är Sitra en självfallen aktör i ett förvaltningsövergripande reformarbete. År 2008 arbetade man inom Hälsovårdsprogrammet vidare med att utveckla en öppen ICT-arkitektur för kompatibla datasystem som kan användas inom flera sektorer. Ytterligare ett exempel på ny gränsoverskridande verksamhet är beredningen av den nationella resursstrategin, där Sitra ombads att axla ledarrollen.

Den fjärde utgångspunkten för den nationella innovationsstrategin var **innovativa individer och gemenskaper**. Värdesättandet av utbildning och individuell företagsamhet är viktiga utgångspunkter för Sitrans verksamhet. Denna värdesättning konkretiseras till exempel i satsningarna på att hitta maskinindustrins internationella företagspotential, rapporten Muutoksen Suomi (Finland i förändring) och samarbetet med Aalto-universitetet. Med Hälsofonden, som ingår i Hälsovårdsprogrammet, har Sitra byggt upp strukturer som gör det möjligt att utveckla nya innovationer till marknadsprodukter.

Verksamheten år 2008

Sitras verksamhetsår 2008 präglades av omställning-
en av verksamheten till att stödja den nationella in-
novationsstrategin. Samtidigt satsade Sitra på att maxi-
mera effekten av programmen genom att försöka hitta
synergifördelar mellan dessa. Exempelvis Maisema-pro-
jektet inom ramen för Hälsovårdsprogrammet fokuse-
rade på ekonomiförvaltningen i 30 kommuner genom
att öka transparensen med bland annat datatekniska
medel. Projektet väckte stort intresse i kommunerna.
Arbetet för utveckling av förändringsledarskapet i kom-
munerna fortsätter inom Kommunprogrammet som in-
leddes i början av år 2009.

Sitra kommer framdeles att fästa mer vikt vid synkro-
niseringsen av nya och tidigare program i sin program-
verksamhet. Idéer och insikter gällande nya utmaning-
ar och potential som föddes under Miljöprogrammet
(2005–2007) utnyttjats i Energiprogrammet som lanse-
rades under verksamhetsåret. Samtidigt har samarbetet
med andra innovationsaktörer intensifierats inom pro-
gramområdena.

LÖSNINGAR PÅ UTMANINGAR I SAMHÄLLET

Hälsovårdsprogrammet (2004–2009)

Under verksamhetsåret fokuserade Hälsovårdspro-
grammets verksamhet allt mer på att i samarbete med
ansvarinstanser inom hälsovårdssektorn införa strate-
giska verksamhetsprinciper som syftar till att effektivisera
förfaringssätten, kostnadsuppföljningen och data-
systemet inom sektorn. De enskilda projekten som för
närvarande pågår inom programmet stödjer reformer
till följd av lagar som stadgar om användning av servi-
cesedlar och om hälso- och sjukvården.

Till programmets mål hör att utarbeta användar-
orienterade modeller som bistår patienten med att be-
handla och förebygga patientens sjukdom. Inom häl-
sorådgivningsprojektet för långtidssjuka (Terva) som
genomförs inom Päijänne–Tavastlands sjukvårdsdistrikt
ger yrkeskunniga instruktörer uppmuntrande hälso-
och rehabiliteringsråd som hjälper patienten att hand-
skas med sjukdomen. I slutet av året omfattade projek-
tet planenligt 1 500 patienter.

Programmet har lyft fram de möjligheter som den
nya tekniken erbjuder. Hälso biblioteket Terveyskirjas-
to.fi har blivit en av de tjugo mest ansedda webbran-
den i Finland, vilket bevisar att finländarna är beredda

att anta användarorienterade handlingsmodeller. Un-
der verksamhetsåret färdigställdes en nationell plan för
elektronisk service, som utgör ramen för programmets
finansiering av ett projekt för definiering av en databas
för medborgarnas hälsoinformation. Denna kommer i
framtiden att utgöra ett enhetligt system för tidsbeställ-
ning och för samordning och uppföljning av klienternas
hälsoinformation.

I oktober 2008 arrangerades ett seminarium som
drog upp riktlinjer för hälsovården i Finland ur flera o-
lika perspektiv. Vid seminariet framhöll professor Micha-
el Porter från Harvard University att man inom patient-
vården och det förebyggande arbetet borde övergå från
ett prestationsbaserat synsätt till att styra vården utifrån
vårdresultatet. Samtidigt borde man garantera total in-
syn i kostnadsstrukturen och se till att medborgarna får
tillgång till bästa möjliga vård. Därför måste elektronis-
ka och enhetliga patientdatasystem som stödjer vården
införas så fort som möjligt.

Under år 2008 gjordes kostnadsanalyser av den kom-
munala servicen och i synnerhet av hälsovårds- och so-
cialtjänsterna i flera tiotals kommuner inom ramen för
Maisema-projektet. I trakten av Jämsä och Jämsänkoski
avancerade man från analyser mot förändringsledarskap.

Inom Hälsovårdsprogrammet utvecklades affärs-
verksamheten inom sektorn i syfte av ta fram och sprida
innovationer. Man började förbereda export av affärs-
verksamheten till USA i syfte att utreda den internatio-
nella affärspotentialen hos de nya förfaringssätten och
teknikerna. Fondbolaget Hälsofonden Ab, som grunda-
des med Sitras medverkan, har etablerat sin verksam-
het. Bolagets avsikt är att bredda utbudet av hälsovårds-
tjänster. Idag uppgår placeringsförbindelserna i fonden
till sammanlagt 41 miljoner euro, och placeringar har
gjorts i totalt 10 företag.

Energiprogrammet (2008–2012)

Det femåriga Energiprogrammet som inleddes i bör-
jan av 2008 tacklade klimatförändringen genom att ta
fasta på effektivare energianvändning i urbana miljöer
och på energisparande. Syftet med programmet är att
få energiförbrukningen att minska inom olika sektorer
och att skapa ny affärsverksamhet på området.

Av de långsiktiga processerna inleddes under verk-
samhetsåret arbetet för att identifiera behoven av sys-
temreformer inom den offentliga förvaltningen och på
marknaden. Genom medverkan i arbets- och närings-

ministeriets energieffektivitetskommission ingår programmet i ett omfattande nätverk med aktörer inom energisektorn. Deltagandet i kommissionen utgör programmets övergripande strategiprocess.

Under verksamhetsåret lanserades flera projekt inom programmet, såsom projekteringen av ett energieffektivt bostadsområde i Borgå Skaftkärr samt projektet för hållbart byggande på Busholmen i Helsingfors. Inom projekten vill man påverka energilösningarna på områdena redan under projekteringen. Ur konsumenternas perspektiv är de främsta projekten samarbetsprojekten Ilmankos och Energiakansalainen som syftar till att aktivera konsumenterna till att spara energi.

Sitra gör placeringar inom programområdena för att stärka effekten av programmen. Energiprogrammet inledde utvecklingen av vissa små och medelstora energiföretags investeringspotential inom det EU-finansierade programmet EASY. Företagen som omfattas av EASY presenteras vid internationella evenemang för affärsänglar.

Tillväxtprogrammet för maskinindustrin (2008–2011)

Tillväxtprogrammet för maskinindustrin som startade under verksamhetsåret syftar till att gynna tillväxten och internationaliseringen inom den starkt expanderande maskin- och metallvaruindustrin. Programmet stimulerar en systemförändring i små och medelstora underleverantörs- och metallvaruföretag genom nätverksbyggande, företagsutveckling och placeringar i branschen. Dessutom studeras inom programmet internationella marknader och handlingsmodeller. Goda förfaringssätt introduceras i Finland och landsspecifika seminarier och workshoppar arrangeras för att bringa klarhet i respektive lands särdrag. Under verksamhetsåret förbereddes programstarten genom en kartläggning av samarbetsföretagen.

Huvudvikten i programmet är företagsutveckling genom kapitalplaceringar. För programmets löptid har budgeterats 50 miljoner euro för investeringar i branscharrangemang, internationalisering och utveckling av portföljföretagen. Man kommer att placera i 5–7 företag under programperioden.

Kommunprogrammet (2009–2013)

Beredningen av Kommunprogrammet inleddes i augusti 2008 och programmet startade i början av 2009. Programmet verkställer Sitras strategi som möjlig-

görare, iakttagare och aktör. Dess främsta mål är att stödja en systemreform inom den kommunala sektorn, speciellt i sammanslagna kommuner och andra kommuner som inlett en reformprocess. De allmänna målen för Kommunprogrammet är att ge kommuninvånarna, dvs. kunderna, mer egenmakt och valfrihet, betydligt höja kommunernas produktivitet, förnya strukturerna inom serviceproduktionen samt optimera resurserna och kostnaderna. Programmet stödjer även förändringsledarskap samt spridningen och förmedlingen av internationella goda förfaringssätt. Under verksamhetsåret förbereddes olika projekt som syftar till att uppnå målen.

Kost- och näringsprogrammet (2004–2008)

Under verksamhetsåret arbetade Kost- och näringsprogrammet tillsammans med flera aktörer inom livsmedelsbranschen med att föra framåt riktlinjerna i den gemensamma branschstrategin från år 2006. Trots att arbetet för att inrätta ett kompetenscentrum för livsmedelsbranschen inte uppnådde sitt mål, ledde det ändå till att man under verksamhetsåret började bereda ett gemensamt forskningsprogram kring viktkontroll. Inom ramen för statsrådets program för kompetenscentra förbereddes inrättandet av ett strategiskt kompetenskluster för livsmedelssektorn.

Kost- och näringsprogrammet startade minikluster- och mentorsverksamhet inom branschen. I celiaki-, Rysslands- och bärklustren utgick verksamheten från företagens egna behov, med fokus på internationalisering. Under verksamhetsåret stiftade man genom celiakiminiklustret bekantskap med marknaden och distributörerna i Storbritannien, medan Rysslandsklustret inledde export till S:t Petersburgstrakten. Forskningsrön som bärklustret inhämtat om hälsoeffekten hos bär sprids till företag i branschen genom projektet Bär och hälsa som startar inom kort. Mentorsaktiviteterna omfattade 14 företag under året. Mentoreringen, som lovordades i projektets slutbedömning, stöttade små- och medelstora företag med god tillväxtpotential med att expandera, utvecklas och internationaliseras. Tekes inleder i början av 2009 programmet Sapuska som stödjer små och medelstora livsmedelsföretag. Programmet spinner vidare på Kost- och näringsprogrammets minikluster- och mentorsverksamhet.

Kost- och näringsprogrammet satsade på skolelevers hälsa genom nätverksprojekt mellan företag och myn-

digheter. Under verksamhetsåret publicerades resultaten av studier av barns matvanor och hur dessa kunde påverkas. Studierna ingick i projektet Hälsomål. Genom interventioner kunde man bland annat minska betydligt på flickors dagliga sockerintag. Dessutom lanserades produkter som näringsmässigt är bättre för barn. I slutet av året överlät Sitra varumärket Järkipalaa–Hälsomål till Finlands Hjärtförbund.

En produkt som enligt expertbedömning är näringsmässigt god i sin egen kategori kan tilldelas Hjärtförbundets Hjärtmärke. Flera hjärtmärkta produkter lanserades under året och alla större handelskedjor införde Hjärtmärket på sina frukt- och grönsaksavdelningar. Hjärtförbundet och företagen fortsatte sin informationskampanj om hälsosam kost på finska på webbplatsen *jarkipalaa.fi*. Inom ramen för kampanjen har producerats en hel del material, huvudsakligen på finska, som är fritt tillgängligt för alla. Enligt slutbedömningen ansågs programmet ha lyckats med samarbetet med intressenterna i Hälsomålprojektet samt med att förbättra skolelevers matvanor genom interventioner. Utmaningen är nu att sprida resultaten både på riksnivå och internationellt.

Centret för hälsofrämjande rf beviljade 17.4.2008 sin utmärkelse för Årets hälsohandling till de hälsofrämjande insatserna i Kost- och näringsprogrammet.

Indienprogrammet (2004–2008)

Indienprogrammet, som fokuserade på internationalisering och framtagning av information, främjade kompetensutbytet mellan Indien och Finland. År 2008 var programmet en kanal för framstående indier till Finland. Inom programmet arrangerades också en serie på fyra seminarier för att stärka samarbetsnätverken mellan länderna i synnerhet inom miljöteknik och hälsovård. Dessutom arbetade man för att göra indiska beslutsfattare bättre insatta i Finland.

Huvudvikten i programmets verksamhet låg på kompetensutbytet. Enligt målbilden kommer det inom några år att finnas så pass många indiska studerande, lärare och forskare vid de finländska universiteten att det resulterar i närmare samarbete mellan länderna, ett ökat internationellt inslag i den finländska forskningen och framgång för morgondagens Finland. Utöver forskar mobilitet främjade Indienprogrammet under verksamhetsåret också uppkomsten av kompetensutbyte inom bland annat design- och kultursektorn.

Kompetensutbytet mellan Indien och Finland kommer att fortsätta även framdeles genom att Sitras stipendieprogram (Sitra Fellowships) fick uppföljning vid Centret för internationellt personutbyte CIMO år 2008.

Utvärdering av programmen

Net Effect Oy gjorde under året slutbedömning av Sitras avslutade program (Miljöprogrammet, Rysslandsprogrammet och Indienprogrammet). Man utredde hur väl programmen hade uppnått sina mål samt deras relevans och effekt i samhället. Resultaten visar att programmen var ändamålsenliga för samhället. De behandlade aktuella och samhällsrelaterade viktiga teman. De utvecklingsåtgärder som föreslogs i bedömningen har beaktats bland annat i beredningen av Sitras nya program, genom att beredningsprocessen har blivit ännu öppnare och intressenterna har givits en större roll i den.

Val av nya program

Beredningen av nya program under år 2008 skedde i en öppen process på internet. Med i processen inbjöds Sitras intressenter och andra sakkunniga. För webbintervju kontaktades 2 150 personer, 604 deltog i den. De inhämtade idéerna utvärderades sedan i tre workshoppar på Sitra och utarbetades till förslag för nya program. I juni valde styrelsen följande teman för fortsatt beredning: utveckling av ledningssystem för den offentliga förvaltningen, landsbygdens livskraft, tillgången på arbetskraft, Östersjöregionen samt barnens välfärd och livsvillkor. I december 2008 slog Sitras styrelse fast att de nya programmen som startar år 2009 är Landsbygden som konkurrensresurs och Utvecklingsprogrammet för ledningen av den offentliga förvaltningen.

De nationella strategiprocesserna och Sitra

I egenskap av en oavhängig aktör kan Sitra delta i de nationella strategiprocesserna på många olika sätt. Under året kom Sitras namn upp i samband med den nationella innovationsstrategin, naturresursstrategin och skogsstrategin. I arbetet för den nationella innovationsstrategin, som utgår från regeringsprogrammet, axlade Sitra ledarrollen tillsammans med arbets- och näringsministeriet men deltog i arbetet också som en av aktörerna på innovationsfältet. Sitra beaktar resultaten av det gemensamma strategiarbetet i utvecklingen av den egna verksamheten.

Vid planeringen av den nationella naturresursstrategin ombads Sitra att starta och leda strategiarbetet. Under strategiarbetet begrundar man med vilka mål och åtgärder det är möjligt att trygga en naturresursbaserad, mångsidig välfärd i Finland. Sitra handhar planeringen av arbetsprocessen, samordningen och rapporteringen. Resultaten överlämnas till statsministern våren 2009.

Överbudsman Esko Aho var ordförande för arbetsgruppen som utarbetade skogsstrategin, som därigenom indirekt tangerade Sitras verksamhet.

FRAMSYN INFÖR FÖRÄNDRING

Nationella framsynsnätverket – Foresight.fi

Sitra deltog under året i Nationella framsynsnätverket. Nätverkets avsikt är att stimulera debatten, analyserna och besluten som gäller det finländska samhällets utmaningar och möjligheter. Teman under 2008 var bland annat företagsverksamhetens framtid och den offentliga sektorns roll och uppgift. Teman bearbetades i nätverkets workshopar och rapporterna publicerades på webbplatsen Foresight.fi.

Finlands beredskap för förändring

Analyser och reformsträvanden med avseende på det finländska innovationssystemet var en genomgående trend i flera av Sitras projekt, seminarier och utredningar under året. Resultaten var likriktade: Finlands innovationssystem har fram tills nu fungerat väl, men nu är det dags att ta steget vidare från slutet, organisationsintern innovation till en interaktiv, internationell och öppen innovationsmiljö. Arbetsgruppen Finland i förändring (Muutoksen Suomi), som sammankallats av Sitra, noterar att de största utmaningarna gäller institutioner, såsom hälsovårds- och utbildningsväsendet, vars uppgift är att ge medborgarna makt att föra förändringen framåt.

FÖRETAGSUTVECKLING OCH FINANSIERING

Företagsutvecklingsinsatserna som verkställs genom Sitras program fortsatte under verksamhetsåret. Målet för företagsutvecklingen är att utarbeta nya affärskoncept och stödja företagens tillväxtstrategier. I företagsutvecklingen ingår även att man medverkar i styrelsearbetet i portföljföretagen samt tillhandahåller lämpliga kontaktnätverk för dessa.

Utveckling av teknologikuvöser (Yrke 2003–2007)

Inom projektet för utveckling av teknologikuvöser skapades ny affärsverksamhet i Finland genom att anpassa kuvösverksamheten till att allt bättre svara mot behoven i företag som siktar på internationalisering. Enligt slutbedömningen av projektet år 2008 förbättrades kundtillfredsställelsen hos de kuvösföretag som deltog i projektet, och kundföretagen föreföll växa mer och snabbare än andra motsvarande företag. Kapitalinvesteringarna i kuvösföretagen per år ökade mer än femfalt under projektet. Projektet gav också upphov till stark offentlig-privat samverkan inom kuvösverksamheten då Technopolis Ventures Oy köpte verksamheten i fem kuvöser.

PreSeed-tjänsten (2001–2007) och utvecklingsprogrammet EASY (2006–2008)

Utvecklingen av investeringspotentialen och initialfinansieringen för nyetablerade tillväxtföretag, som startats av Sitras PreSeed-tjänst, övertogs under räkenskapsåret av Finnveras dotterbolag Veraventure Oy, som inledde motsvarande verksamhet. Sitra tillgodogjorde sig erfarenheterna från PreSeed vid företagsfinansieringen inom Energiprogrammet.

Sitra var fortsättningsvis aktiv inom Europeiska kommissionens utvecklingsprojekt EASY, inom vilket det under verksamhetsåret arrangerades fem transeuropeiska investeringsforum. Finländska företag och investerare deltog i samtliga. Affärsänglar har under programmet gjort och kommer fortsättningsvis att göra flera kollektiva, gränsöverskridande placeringar. De centrala länderna i utvecklingsprogrammet färdigställde i slutet av året ett förslag till inrättande av en transeuropeisk EASY-fond i London. En framställan lämnades till Europeiska investeringsfonden strax före årets slut, och Sitras styrelse fattade beslut om att placera tre miljoner euro i fonden. Huruvida fonden kommer att grundas torde bli klart vid mitten av år 2009.

Direkta kapitalplaceringar

Sitra finansierade under verksamhetsåret företag som verkar på Sitras programområden. I enlighet med Sitras strategi syftar placeringarna till att stödja programmets mål även genom företagsverksamheten. Under de följande åren kommer Sitra att placera i bland annat underleverantörsföretag inom maskinindustrin, som står inför stora utmaningar. Sitra startade under året ett nytt program för att stärka branschens konkurrenskraft.

Sitra tar ansvar för sina portfölj företag och fortsätter med placeringar inom de valda programområdena också under recessionen som kan vara en kritisk tid för företagen. Verksamhetsplanen för 2009 innehåller således en kontracyklisk aspekt enligt vilken man agerar aktivt även under lågkonjunkturen.

Sitra agerar enligt marknadens villkor i samarbete med andra kapitalplacering. Genom sin verksamhet strävar Sitra efter att dels samla tillräckligt med kapital för företagen, dels dela på den risk som hänförs till ett investeringsobjekt. En av de viktigaste uppgifterna för enheten Företagsutveckling och direkta kapitalplaceringar (tidigare Sitra Ventures) är att hitta fortsatt finansiering för portfölj företagen och att avyttra dessa behärskat enligt planer som utarbetas separat för varje företag. I början av året förvaltade enheten 43 portfölj företag. Under året avyttrade man innehavet i sex företag helt och fyra delvis. På grund av att den ekonomiska utvecklingen avstannade i slutet av året minskade antalet transaktioner och avyttringar av företag blev svårare att genomföra än under tidigare år.

Enheten upprätthöll sina viktigaste internationella kontaktnätverk för att möjliggöra nya syndikerade placeringar. Till kontaktnätverken hör bland annat Nordic Venture Network, Nordic Life Sciences Seed Investor Network och vissa kapitalfonder.

Fondplaceringar

Sitra började åter aktivt placera i fonder för att stimulera internationaliseringsutvecklingen i finländska företag och stödja Sitrans egna program. Som huvudprincip för fondplaceringarna i syfte att utveckla företagsverksamheten fastställdes att placeringarna förutom avkastning även ska generera mervärde för Sitrans program eller verksamhet i övrigt.

År 2008 gjordes två betydande nya fondplaceringar för att stödja Energi programmet respektive Tillväxt programmet för maskinindustrin. Placeringen för Energi programmet ger Sitra insyn i det europeiska projektflödet inom miljötekniksektorn samt tillgång till fondens sakkunskap. Placeringen med tanke på Maskinindustri programmet finansierings- och företagsarrangemang gjordes i den finländska fonden Eqvitec Mezzanine Fund III.

Enligt de fastställda riktlinjerna kommer Sitra att avyttra de övriga bolagen för kommersialisering av teknologi. År 2008 avyttrades Oy Culminatum Ltd, och

förhandlingar inleddes med avseende på de övriga bolagen.

Administration

FÖRVALTNINGSRÅDET

Sitrans förvaltningsråd utgörs av de av riksdagen utnämnda ledamöterna i Finlands Banks bankfullmäktige. Förvaltningsrådet, som sammanträdde sex gånger under redovisningsåret, hade följande sammansättning: riksdagsledamöterna Timo Kalli (ordförande), Antti Kalliomäki (vice ordförande), Liisa Jaakonsaari, Martti Korhonen, Mika Lintilä, Pekka Ravi, Tanja Karpela, Marja Tiura och Ben Zyskowitz. Sekreterare var vicehärads hövding Anton Mäkelä.

STYRELSEN

Sitrans styrelse sammanträdde åtta gånger under året. Styrelseledamöter var statssekreterare Raimo Sailas (ordförande), kanslichef Erkki Virtanen (vice ordförande), kanslichef Harri Skog, verkställande direktör Anne Brunila, professor Satu Lähteenmäki, överombudsman Esko Aho (t.o.m. 31.10.2008) samt överombudsman Mikko Kosonen (fr.o.m. 17.11.2008). Förvaltningsrådet valde och utsåg vid sitt sammanträde den 19 december 2008 professor Anne Kovalainen och professor Anu Bradford till nya styrelseledamöter som kommer att ersätta verkställande direktör Anne Brunila och professor Satu Lähteenmäki från och med år 2009.

REVISORER

Av riksdagen utsedda revisorer var vid slutet av verksamhetsåret följande personer: riksdagsledamot Olli Nepponen, ordförande (suppleant Lenita Toivakka), samt medlemmar riksdagsledamot Eero Heinälouma (Tarja Filatov), riksdagsledamot Esko Kiviranta (Jari Leppä), CGR Markku Koskela (CGR Hannu Riippi) och CGR Kari Manner (CGR, OFR Eero Prepula). Sekreterare var professor, CGR Kalervo Virtanen.

CGR-samfundet PricewaterhouseCoopers Oy, som utsetts av förvaltningsrådet, ansvarade för den interna revisionen och granskningen av finansieringsobjekten. Revisor med huvudansvar var CGR Juha Wahlroos.

Personal

Sitras vision specificerades under redovisningsåret och man började se över Sitras värderingar. Arbetet genomfördes i nära samarbete med personalen. En personalundersökning som riktade sig till alla medarbetarna verkställdes våren 2008. Personalen deltog dessutom regelbundet i språkutbildning och andra kurser för att höja sin personliga kompetens.

Dataadministrationen verkställde ett omfattande projekt för att förnya projekt- och dokumenthanteringen. Därigenom blev Sitras verktyg och material bättre tillgängliga för medarbetarna. Då program avslutats och nya program startats har detta medfört omsättning bland Sitras sakkunniga.

Sitras grundkapital

Grunden till Sitras eget kapital lades genom en donation av Finlands Bank år 1967. Grundkapitalet har på lång sikt gett en god avkastning.

I slutet av 2008 uppgick marknadsvärdet av Sitras grundkapital till 626 miljoner euro. Marknadsvärdet har varierat kraftigt under de senaste tio åren beroende på konjunkturer på aktiemarknaden. Placeringsstillgångarna gav en avkastning om -19,8 procent år 2008, mot +7,5 procent året innan.

Huvudparten av investeringarna av Sitras grundkapital har överlåtits till utomstående kapitalförvaltare. Av grundkapitalets marknadsvärde utgörs 49 procent av inhemska placeringsinstrument. De direkta aktieplaceringarna i Finland och ränteinvesteringarna inom euroområdet förvaltas av Alfred Berg Kapitalförvaltning Finland Ab samt Danske Capital, Sampo Bank Abp. Sitra har även placerat i fonderna OP-Suomi Arvo och OP-Focus. För kassahanteringen använder Sitra ABN AMRO:s Ränta B-fond samt fonden Sampo Samfundsränta.

Diskretionära kapitalförvaltare av de internationella aktiemandaten är Morgan Stanley & Co och JPMorgan Asset Management Ltd. Sitra har dessutom placerat i fonden Handelsbanken Europa Index samt i tre fonder som placerar på utvecklingsmarknader (JPMorgan Emerging Markets Equity, Carnegie East European och HSBC GIF Indian Equity). Fondplaceringarnas andel uppgår nu till 20 procent av grundkapitalet (mot 21 % året innan). År 2008 gjordes en ny placering i fonden

Impax Environmental Markets. Fondförvaltaren Impax Group har specialiserat sig på miljöteknikföretag, och fonden placerar globalt i listade företag som fokuserar på alternativa energiformer, vattenrening, föroreningsförebyggande och avfallshanteringsteknik. Redan i slutet av 2007 gjordes två placeringar inom miljötekniksektorn, i fonderna Fondita 2000+ och eQ Clean Energy.

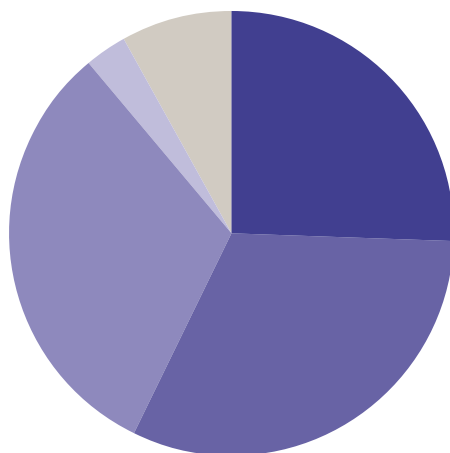
Grundkapital har också placerats i kapitalfonder, hedgefonder, fastigheter och fastighetsfonder. I slutet av 2008 hade Sitras grundkapital allokaterats enligt följande: aktier 32 procent, ränteinstrument 58 procent och övriga 10 procent.

De allmänna riktlinjerna för Sitras placeringsverksamhet, med andra ord Sitras placeringspolicy, uppdaterades år 2008. Fluktationsmarginalen för ränteplaceringarna justerades från 20–40 procent till 30–50 procent. Listan på andra möjliga placeringsobjekt utökades med råvaror och skogsfastigheter, men inga placeringar gjordes i dessa kategorier. Sitras placeringspolitik preciserades i syfte att utveckla metoderna och förfaringssätten för ansvarsfull placering av grundkapitalet. Vid valet av placeringsobjekt kommer man att fästa allt större vikt vid ekonomiskt och socialt ansvar samt miljöansvar.

FÖRSLAG OM DISPOSITION AV ÅRETS UNDERSKOTT

Styrelsen föreslår, att räkenskapsårets underskott på 101 224 468,62 euro överförs till tidigare års balanserade över-/underskott.

ALLOKERING AV GRUNDKAPITALET 31.12.2008



-
- Kontanter och penningmarknadsinstr. 26 %
 - Masskuldebrevs- och företagslån 32 %
 - Aktier 32 %
 - Fastigheter 3 %
 - Övriga 8 %
-

RESULTATRÄKNING

	1.1–31.12.2008 €	1.1–31.12.2007 €
ORDINARIE VERKSAMHET		
Kapitalplacering		
Intäkter		
Realisationsvinster	594 359,52	9 261 402,21
Intäkter från fondplaceringar	732 292,34	1 399 049,53
Övriga intäkter från finansieringsobjekt	783 133,08	3 136 636,75
	2 109 784,94	13 797 088,49
Kostnader		
Kostnader för finansieringsobjekt	-14 024 556,04	-11 273 752,71
Övriga kostnader	-190 440,43	-267 995,27
Andel av gemensamma kostnader	-1 186 931,49	-2 612 950,13
	-15 401 927,96	-14 154 698,11
	-13 292 143,02	-357 609,62
Programmen samt övrig forskning och utveckling		
Intäkter		
Intäkter från projekten	2 307,28	4 760,85
Kostnader		
Kostnader för projekten	-6 341 606,58	-5 345 168,26
Övriga kostnader	-715 602,71	-716 696,86
Andel av gemensamma kostnader	-4 612 476,69	-3 914 840,08
	-11 669 685,98	-9 976 705,20
	-11 667 378,70	-9 971 944,35
Administration		
Kostnader		
Personalkostnader	-9 050 882,29	-9 349 076,75
Avskrivningar	-393 471,12	-401 704,24
Övriga kostnader	-3 230 622,58	-3 499 622,37
Debiterade gemensamma kostnader	5 799 408,18	6 527 790,21
	-6 875 567,81	-6 722 613,15
Över-/underskott	-31 835 089,53	-17 052 167,12
PLACERINGSVERKSAMHET		
Intäkter från grundkapitalet	40 527 792,56	121 512 190,12
Kostnader för grundkapitalet	-109 917 171,65	-38 370 987,41
	-69 389 379,09	83 141 202,71
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-101 224 468,62	66 089 035,59

BALANSRÄKNING

	31.12.2008	31.12.2007
	€	€
AKTIVA		
Bestående aktiva		
Materiella tillgångar		
Maskiner och inventarier	637 370,03	758 699,79
Aktier och andelar	14 518 176,31	14 518 176,31
Övriga placeringar	327 488,36	363 795,49
	11) 15 483 034,70	15 640 671,59
Kapitalplaceringar		
Aktier och andelar	88 517 377,46	83 185 491,91
Riskkapitallån	4 306 213,15	5 917 518,79
Övriga lån	1 603 244,90	1 883 108,06
	12) 94 426 835,51	90 986 118,76
Grundkapitalplaceringar		
Masskuldebrevslån	201 415 430,57	166 574 767,44
Aktier och andelar	106 252 028,61	174 483 043,02
Fondandelar	120 192 413,73	172 794 475,81
Placeringar i fastigheter	10 961 393,75	12 941 048,25
Övriga placeringar	127 303 539,12	143 498 715,82
	13) 566 124 805,78	670 292 050,34
	676 034 675,99	776 918 840,69
Rörliga aktiva		
Fordringar		
Resultatregleringar	8 787 142,28	6 483 673,72
Kassa och banktillgodohavanden	2 299 147,84	487 774,83
	14) 11 086 290,12	6 971 448,55
Aktiva totalt	687 120 966,11	783 890 289,24
PASSIVA		
Eget kapital		
Grundkapital	235 463 097,04	235 463 097,04
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	509 950 879,62	443 861 844,03
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-101 224 468,62	66 089 035,59
	644 189 508,04	745 413 976,66
Avsättningar		
Riskreservering	7 050 369,59	13 551 149,70
Främmande kapital		
Kortfristig		
Resultatregleringar	6 634 600,98	8 313 289,87
Finansieringsverksamhetens skulder	29 246 487,50	16 611 873,01
	15) 35 881 088,48	24 925 162,88
	16) 687 120 966,11	783 890 289,24
Passiva totalt	687 120 966,11	783 890 289,24

REDOVISNINGSPRINCIPERNA

Redovisningen följer principerna i bokföringslagen med följande undantag:

- I bokslutet görs för kapitalplaceringar i unga företag (såddfinansiering) en riskreservering enligt försiktighetsprincipen (finansieringsverksamhetens riskreservering).
- De forsknings- och utvecklingsutgifter som hänför sig till programverksamheten bokförs som kostnader, lika så de lån med villkorlig återbetalning som hänför sig till dessa.
- Återbetalningar (intäkter) som hänför sig till finansieringsbeslut bokförs först efter att betalningen för dessa har influtit och äganderätten till de aktuella instrumenten har överförts.

GRUPPERING AV BOKSLUTET

Grupperingen av posterna i resultat- och balansräkningen har ändrats så att de motsvarar den gällande organisationsstrukturen. Föregående års värden har konverterats för att möjliggöra jämförelse.

VÄRDERING AV PLACERINGARNA

Aktier, andelar och masskuldebrevslån som ingår i grundkapitalplaceringarna har värderats till lägsta värde enligt antingen det ursprungliga anskaffningsvärdet eller ett ännu lägre gängse värde. Nedskrivningarna har gjorts per anskaffningspost. Både de finländska och de utländska aktierna har uppgetts enligt den sista transaktionskursen. Masskuldebrevslånen har värderats enligt det pris som uppgetts av Suomen Sijoitustutkimus Oy.

Balansvärdet för kapitalplaceringarna i portföljförretag eller fonder är det ursprungliga anskaffningsvärdet eller ett lägre internt definierat värde. Den interna värderingen sker för direkta företagsinvesteringar två gånger per år, och utgående från värderingen vid årets slut görs motsvarande korrigeringar i årsredovisningen. Värderingen av fondplaceringarna sker enligt samma principer till tillämpliga delar. Dessa värderingar utgår från det portföljvärde som fonderna själva angett.

VÄRDERING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNA

De planenliga avskrivningarna är lineära avskrivningar som beräknats på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utgående från deras livslängd.

De planenliga avskrivningstiderna är följande:

övriga utgifter med lång verkningstid	5 år
renovering av lokalteter	10 år
maskiner och inventarier	5 år
datautrustning	3 år

Avskrivningarna på placeringstillgångarna har beräknats på motsvarande sätt.

POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgodohavanden och skulder i utländsk valuta har räknats om till euro enligt bokslutsdagens medelkurs.

BOKSLUTS- KOMMENTARER

KOMMENTARER TILL RESULTATRÄKNINGEN (1 000 €)

Kommentarerna redogör närmare för innehållet i de olika posterna i resultaträkningen. Siffran vid varje kommentar hänvisar till respektive post i resultaträkningen.

KAPITALPLACERING

	Programmen		Företagsfinansiering		Fondplaceringar		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
1 Intäkter från finansieringsobjekt								
kapitalåterbetalningar	0	0	25	147	0	0	25	147
vinstandelar	0	0	0	0	732	1 399	732	1 399
räntor	8	344	81	2 412	0	0	89	2 756
realisationsvinster	0	0	594	9 261	0	0	594	9 261
dividender	0	7	15	74	574	0	589	81
övriga intäkter	0	2	81	150	0	0	81	153
Totalt	8	353	796	12 044	1 306	1 399	2 110	13 797
2 Kostnader för finansieringsobjekt								
kostnader för finansieringsobjekt	-56	0	-192	-268	-421	-253	-669	-521
nedskrivning	-334	-1 087	-14 871	-12 471	-4 651	-1 171	-19 856	-14 729
ändring av riskreservering	-117	-1 000	-6 617	4 976	0	0	6 500	3 976
Totalt	-507	-2 087	-8 446	-7 763	-5 072	-1 424	-14 025	-11 274
3 Övriga kostnader								
övriga kostnader	0	0	-190	-268	0	0	-190	-268

PROGRAMMEN SAMT ÖVRIG FORSKNING OCH UTVECKLING

	2008	2007
4 Intäkter från projekten		
Hälsovårdsprogrammet	2	0
Kost- och näringsprogrammet	0	0
Indienprogrammet	0	0
Energiprogrammet	0	0
Tillväxtprogrammet för maskinindustrin	0	0
Kommunprogrammet	0	0
Innovationsfunktioner	0	0
Övrig forskning och utveckling	0	5
	2	5
5 Kostnader för projekten		
Hälsovårdsprogrammet	-2 147	-2 054
Kost- och näringsprogrammet	-1 891	-1 017
Indienprogrammet	-350	-154
Energiprogrammet	-416	0
Tillväxtprogrammet för maskinindustrin	-33	0
Kommunprogrammet	-47	0
Innovationsfunktioner	-1 416	-2 120
Övrig forskning och utveckling	-42	0
	-6 342	-5 345
6 Övriga kostnader		
Hälsovårdsprogrammet	-195	-133
Kost- och näringsprogrammet	-185	-192
Indienprogrammet	-7	-8
Energiprogrammet	-94	0
Tillväxtprogrammet för maskinindustrin	-77	0
Kommunprogrammet	-34	0
Innovationsfunktioner	-124	-383
Övrig forskning och utveckling	0	0
	-716	-716

ADMINISTRATION

	2008	2007	2006
7 Personalkostnader			
Löner	-6 546	-6 785	-6 516
Pensioner	-1 068	-1 088	-1 106
Övriga lagstadgade lönebikostnader	-613	-716	-596
Övriga personalkostnader	-824	-760	-741
	-9 051	-9 349	-8 959
Antalet medarbetare vid utgången av räkenskapsperioden:			
kapitalplacering	9	20	24
programmen samt övrig forskning och utveckling	43	34	32
administration	48	46	42
	100	100	98
8 Avskrivningar			
Planenliga avskrivningar:			
maskiner och inventarier	-280	-301	
övriga utgifter med lång verkningstid	-100	-87	
renovering av lokalteter	-13	-13	
	-393	-401	

PLACERINGSVERKSAMHET

	2008	2007
9 Intäkter från grundkapitalet		
realisationsvinster	11 679	94 224
ränteintäkter	14 581	13 023
kursvinster	1 431	1 219
valutakursvinster	2 042	189
aktiedividender	8 077	9 270
hyresintäkter	838	1 662
vinstandelar	1 881	1 925
	40 528	121 512
10 Kostnader för grundkapitalet		
nedskrivningar	-79 893	-20 929
upplösta nedskrivningar	2 729	1 110
realisationsförluster	-26 393	-11 956
kursförluster	-1 057	-1 861
valutakursförluster	-2 547	-3 106
kostnader för förmögenhetsförvaltning	-645	-938
fastighetskostnader	-154	-283
nedskrivningar av fastighetsaktier	-1 951	-413
övriga kostnader	-5	6
	-109 917	-38 371

KOMMENTARER TILL BALANSRÄKNINGEN (1 000 €)

I kommentarerna redogörs närmare för innehållet i de olika posterna.
Siffran vid varje kommentar hänvisar till respektive post i balansräkningen.

11 Materiella och immateriella tillgångar

Anskaffningarna av anläggningstillgångar under räkenskapsperioden uppgick till 0,2 miljoner euro (0,7 miljoner euro år 2007).

	Bokfört värde 1.1.2008	Ökning	Minskning	Räkenskaps- periodens avskrivningar 31.12.2008	Bokfört värde 31.12.2008
maskiner och inventarier	502	160	1	280	381
övriga utgifter med lång verkningstid	264	77	0	100	241
renovering av lokaliteter	100	0	0	13	87
övriga materiella tillgångar	256	0	0	0	256
	1 122	237	1	393	965

	2008	2007
aktier och andelar		
aktier i lokaliteterna	14 509	14 509
övriga aktier	9	9
	14 518	14 518

	2008	Ändring	2007
12 Kapitalplaceringar			
Programmen	8 429	287	8 142
Företagsfinansiering	16 476	-9 384	25 860
Fondplaceringar	68 950	12 559	56 391
Övriga placeringar	572	-21	593
	94 427	3 441	90 986

12.1 Programmen

Sitras aktier, andelar och övriga placeringar

	Aktier och andelar		Riskkapitallån och	Placerat totalt
	Ägarandel	Placerat	övriga lån Placerat	
Hälsovårdsprogrammet				
Avain Technologies Oy	33 %	1 500	359	1 859
Kuntamaisema Oy	40 %	60	0	60
Medhelp Group Oy	47 %	6 016	1 108	7 124
Medixine Oy	18 %	1 026	0	1 026
Prowellness Oy	20 %	1 947	54	2 001
Telekardio Oy	30 %	60	0	60
Vivago Oy	32 %	2 907	620	3 527
		13 516	2 141	15 657
Kost- och näringsprogrammet				
Efficas Inc.	6 %	1 097	0	1 097
Fintorus Oy	33 %	70	180	250
Kyrönmaan Juustomestarit Oy	14 %	34	366	400
Neomed Oy	10 %	13	135	148
		1 214	681	1 895
Energiprogrammet				
AW-Energy Oy	6 %	500	0	500
		500	0	500
Tillväxtprogrammet för maskinindustrin				
Fluid House Oy	10 %	150	1 000	1 150
Sabriscan Oy	19 %	500	0	500
		650	1 000	1 650
			Programmen totalt	19 702
			Kumulativ värdeändring	-11 273
			Bokfört värde	8 429

12.2 Företagsfinansieringen

Sitras aktier, andelar och övriga placeringar

	Aktier och andelar		Riskkapitallån och	Placerat totalt
	Ägarandel	Placerat	övriga lån Placerat	
Företagsutveckling och kommersialisering av teknologi				
Finn-Medi Tutkimus Oy	18 %	67	0	67
Helsinki Business and Science Park Oy	14 %	168	0	168
Innotalli Oy	44 %	170	0	170
		405	0	405

Sitra Ventures	Aktier och andelar		Riskkapitallån och övriga lån		Placerat totalt
	Life Sciences	Ägarandel	Placerat	Placerat	
Akela Pharma Inc.	4 %	8 829	0	8 829	
Biotie Therapies Oyj	10 %	14 855	673	15 528	
Boneca Oy	33 %	750	1 250	2 000	
BPM-Group Oy	45 %	885	0	885	
Delfin Technologies Oy	37 %	55	164	219	
FibroGen Inc.	3 %	3 515	0	3 515	
FIT Biotech Oyj Plc	23 %	4 080	3 300	7 380	
Galilaeus Oy	60 %	5 026	5 030	10 056	
Hidex Oy	38 %	796	605	1 401	
Innomedica Oy	51 %	270	571	841	
Ipsat Therapies Oy	15 %	3 386	1 272	4 658	
Juvantia Pharma Oy Ltd	52 %	2 946	1 155	4 101	
KC-Holding 3 Oy	42 %	2 000	0	2 000	
Labmaster Oy	30 %	175	2 221	2 396	
Mobidiag Oy	43 %	3 243	1 290	4 533	
Nexstim Oy	38 %	5 282	0	5 282	
Pharmatory Oy	24 %	759	540	1 299	
QuatrX Pharmaceuticals Company	1 %	3 895	89	3 984	
Reactionlab Oy	38 %	52	805	857	
Stick Tech Ltd Oy	12 %	1 345	0	1 345	
Vivoxid Oy	36 %	5 322	0	5 322	
		67 466	18 965	86 431	
Övriga portfölj företag					
B-Band Oy	17 %	100	0	100	
DBC International Oy	5 %	1 302	0	1 302	
Deltagon Group Oy	17 %	71	0	71	
EC-Engineering Oy	32 %	948	0	948	
Enterprie Software Ltd	22 %	22	661	683	
Fimet Oy	47 %	496	0	496	
Heptagon Oy	19 %	5 648	0	5 648	
Kuntokumppanit Oy	29 %	833	844	1 677	
Panphonics Oy	37 %	1 534	0	1 534	
Robogrind Oy	20 %	200	560	760	
Seven Networks Inc.	1 %	1 653	0	1 653	
Shanghai Fimet Medical Instruments Co. Ltd	13 %	278	0	278	
Solibri Oy	14 %	150	472	622	
Space Systems Finland Oy	29 %	970	0	970	
Staselog Oy	0 %	0	100	100	
Stellac Oy	34 %	1 491	0	1 491	
Syncron Tech Oy	14 %	72	0	72	
Vioteq Oy	0 %	0	50	50	
Waterix Oy	49 %	511	0	511	
Watrec Oy	25 %	400	0	400	
		16 679	2 687	19 366	
			Företagsfinansiering totalt	106 202	
			Kumulativ värdeändring	-89 726	
			Bokfört värde	16 476	

12.3 Fondplaceringarna

Sitras placeringar i fonder

	Placerat
Aloitusrahasto Vera Oy	2 000
Apple Tree Partners II L.P.	4 144
Atlas Venture Fund III	1 608
Baltic Investment Fund III	764
Baring Capricorn Ventures	10
Bio Fund Ventures I jatkosijoitusrahasto Ky	12
Bio Fund Ventures I Ky	7 567
Bio Fund Ventures II jatkosijoitusrahasto Ky	750
Bio Fund Ventures II Ky	2 104
Bio Fund Ventures III Ky	3 934
Boston Millennia Partners L.P.	1 559
CapMan Russia Fund L.P.	4 000
Capricorn Cleantech Fund NV	10 000
Crescendo III, L.P.	1 890
Diamondhead Ventures L.P.	2 007
EBRD North-West and West Russia Regional Venture Fund	0
Eqvitec Mezzanine Fund III Ky	4 919
Eqvitec Teknologiarahasto I Ky	1 826
Eqvitec Teknologiarahasto II Ky	4 184
Finnventure II Ky	31
Finnventure III Ky	3
Hambros Advanced Technology Trust III L.P.	462
HealthCap 1999 K.B.	4 493
InnKap 2 Partners	955
InnKap 3 Partners	2 887
Matkailunkehitys Nordia Oy	3 229
MB Equity Fund Ky	0
Merlin Biosciences Fund L.P.	6 413
PMI Venture Fund L.P.	1 897
Russian Technology Fund L.P.	200
Sitra Management Oy	470
Strategic European Technologies N.V.	4 354
Technologieholding Central and Eastern European Fund N.V.	1 202
Trident Capital Fund V	2 304
Terveysrahasto Oy	15 000
Ventech Capital II, L.P.	4 482
	101 660
	Kumulativ värdeändring -32 710
	Bokfört värde 68 950

Genom sitt helägda dotterbolag Sitra Management Oy har Sitra andelar i följande förvaltnings- och vinstandelsbolag:

Förvaltningsbolag:

3TS Capital Partners Oy
Baltic SME Management B.V.
BIF Management Ltd
Norum Russia General Partner Ltd
Oy Nordic Russian Management Company Ltd

Vinstandelsbolag:

BIF Management Ltd
Bio Fund Management Oy
Eqvitec Partners Oy
RTF Founders L.P.
TCEE FUND N.V.

12.4 Övriga placeringar

	Aktier och andelar		Riskkapitallån och	Placerat totalt
	Ägarandel	Placerat	övriga lån Placerat	
Chip-Man Technologies Ltd	0 %	0	80	80
Dermagene Oy	0 %	0	40	40
Detrexim Oy	0 %	0	20	20
Easdaq S.A.	0 %	138	0	138
East Office of Finnish Industries Oy	5 %	50	0	50
Eigenvalue Oy	14 %	432	0	432
Geniem Oy	0 %	0	200	200
Hi-Col Oy	0 %	0	275	275
Kibron Oy	0 %	0	823	823
Kitewing Sports Oy Ab	0 %	0	17	17
Lepo Product Oy	0 %	0	5	5
Mega Elektroniiikka Oy	0 %	0	57	57
Navicre Oy	0 %	0	252	252
Okmetic Oyj	0 %	0	48	48
Optonex Oy	0 %	0	170	170
Oseir Oy	0 %	0	150	150
Ras-Met Oy	0 %	0	395	395
7signal Oy	0 %	0	20	20
u-Nav Microelectronics Corporation	1 %	516	0	516
		1 136	2 552	3 688
			Kumulativ värdeändring	-3 116
			Bokfört värde	572

13 Grundkapitalplaceringar

	2008	2007
Placeringar med lång verkningstid		
masskuldebrevslån	201 415	166 575
finländska aktier	50 164	92 460
utländska aktier	56 088	82 023
andelar i placeringsfonder	109 721	159 069
andelar i kapitalfonder	10 472	13 725
placeringar i fastigheter	10 961	12 941
Placeringar med kort verkningstid		
masskuldebrevslån	0	9 215
bankcertifikat	120 121	130 614
förvaltningskonton	4 691	2 670
övriga placeringar med kort verkningstid	2 492	1 000
	566 125	670 292
Skillnaden mellan det aktiverade anskaffningsvärdet och marknadsvärdet för börsnoterade aktier och andelar som ingår i placeringstillgångarna:		
marknadsvärde totalt	254 512	470 438
motsvarande bokfört värde	215 973	333 552
skillnad	38 540	136 885

14 Övriga fordringar

Räntorna som bokförts som intäkter från placeringsverksamheten under räkenskapsperioden uppgår till 5,7 miljoner euro (6,1 miljoner euro år 2007).

15 Övriga skulder

I resultatregleringarna ingår 2,7 miljoner euro (3,5 miljoner euro år 2007) skulder i kapitalfonder, med vilka har ingåtts placeringsavtal som medfört betalningsskyldighet för Sitra.

16 Finansieringsverksamhetens skulder

Finansieringsverksamhetens skulder hänför sig till ingångna finansieringsavtal som medfört betalningsskyldighet för Sitra.

KOSTNADSBOKFÖRDA LÅN MED MÖJLIGHET TILL ÅTERBETALNING, 31.12.2008

De kostnadsbokförda lånen med återbetalningsmöjlighet uppgick vid räkenskapsperiodens slut till 1,6 miljoner euro (1,8 miljoner euro år 2007). För 0,7 miljoner euro (0,7) av lånen har återbetalningsvillkoren uppfyllts, och återbetalningen sker enligt fastställt schema. För 0,8 miljoner euro (1,0) sker återbetalningen på royaltybasis i stället för enligt schema. Sammanlagt 0,1 miljoner euro (0,1) utgörs av lån för vilka återbetalningsvillkoren inte har uppfyllts eller för vilka återbetalning tillsvidare inte har avtalats.

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN, 31.12.2008

	2008	2007
Finansieringsbeslut har fattats, men avtal har inte ingåtts		
Programmen	4 283	6 780
Hälsovårdsprogrammet	2 601	2 167
Kost- och näringsprogrammet	501	1 610
Miljöprogrammet	0	2 224
Energiprogrammet	1 105	50
Rysslandsprogrammet	0	173
Indienprogrammet	0	556
Tillväxtprogrammet för maskinindustrin	48	0
Kommunprogrammet	28	0
Innovationsfunktioner	1 228	405
Företagsfinansiering	5 929	4 189
Fondplaceringar	3 000	18 000
Övriga placeringar	391	25
	14 831	29 399

UNDERSKRIFTER TILL STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUTET

Helsingfors den 11 februari 2009

Raimo Sailas

Erkki Virtanen

Anu Bradford

Anne Kovalainen

Harri Skog

Mikko Kosonen

REVISIONS- BERÄTTELSE

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi granskat Jubileumsfonden för Finlands självständighets redovisning, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2008 enligt god revisionssed. Bokslutet omfattar resultat- och balansräkningar jämte kommentarer.

CGR-samfundet PricewaterhouseCoopers Oy har genomfört fondens interna revision och granskat de finansierade projekten. Vi har tagit del av rapporterna över dessa granskningar.

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen, i enlighet med de i Finland gällande stadgan-

dena och bestämmelserna om hur dessa ska upprättas, korrekta och tillräckliga uppgifter om verksamhetens resultat och fondens ekonomiska ställning. Verksamhetsberättelsen och bokslutet stämmer överens.

Vi föreslår att bokslutet fastställs och ansvarsfrihet beviljas styrelsens ledamöter och fondens överombudsmän för den räkenskapsperiod vi granskat. Vi tillstyrker förslaget till resultatdisposition enligt styrelsens verksamhetsberättelse.

Helsingfors den 13 februari 2009

Olli Nepponen

Eero Heinäluoma

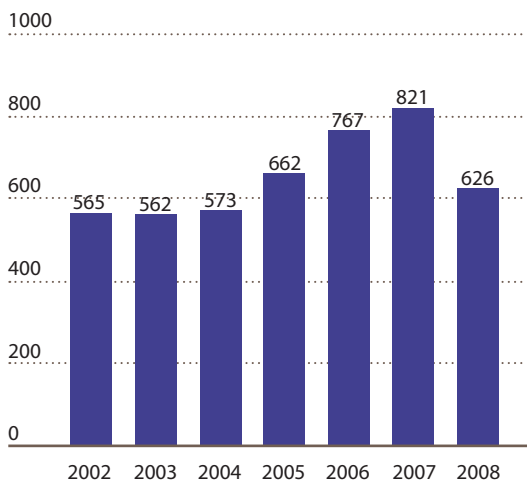
Esko Kiviranta

Markku Koskela CGR

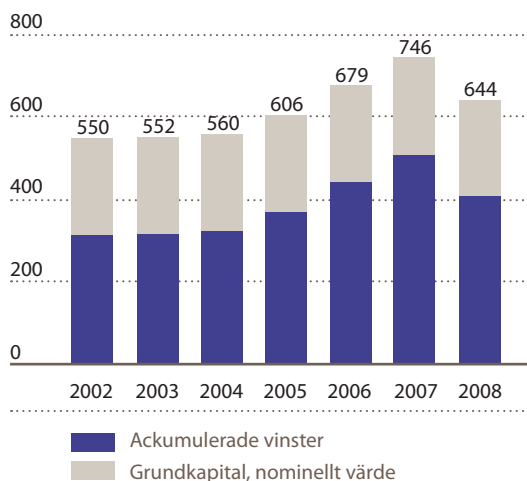
Kari Manner CGR

./. Kalervo Virtanen CGR

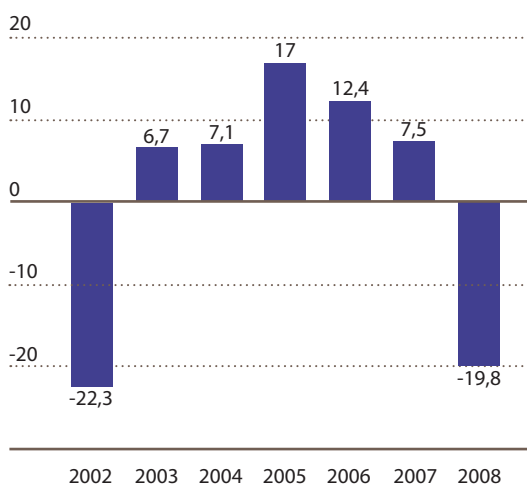
GRUNDKAPITALET S MARKNADSVÄRDE 2002-2008 MILJONER €



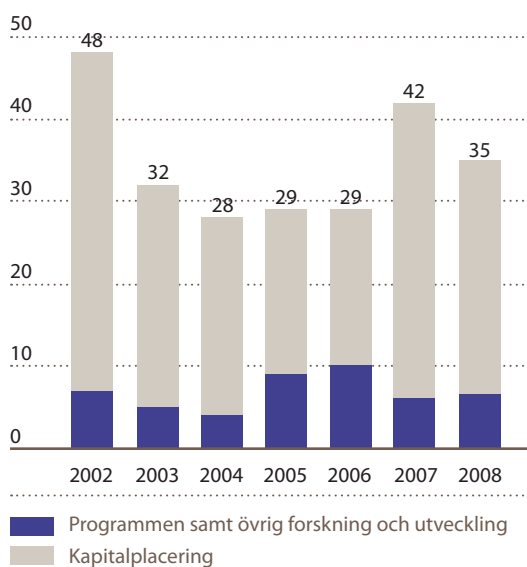
EGET KAPITAL 2002-2008 MILJONER €



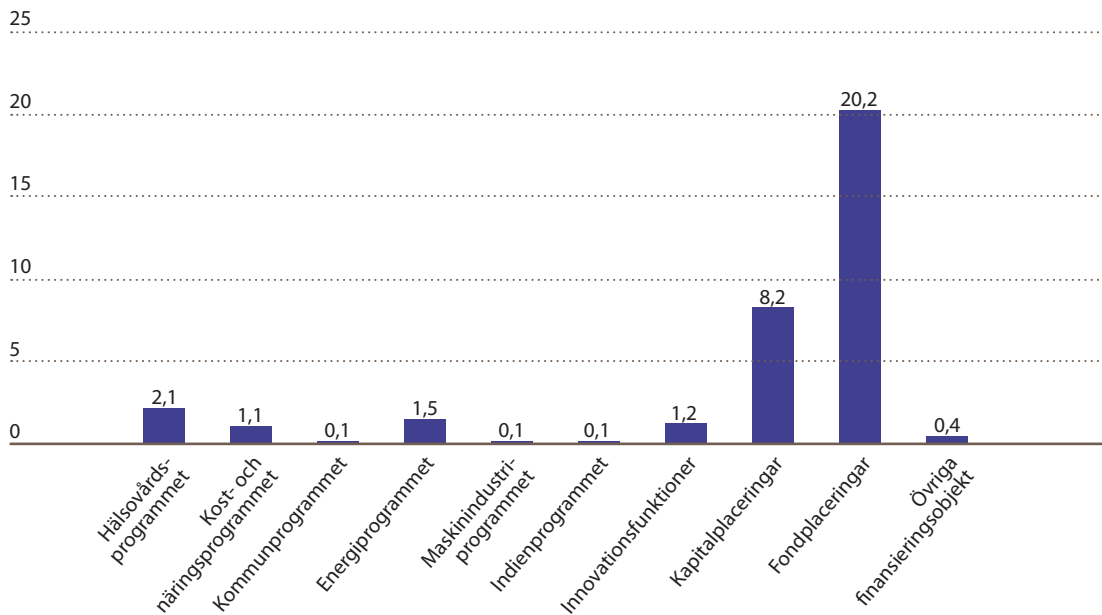
AVKASTNING PÅ GRUNDKAPITALET 2002-2008 %



FINANSIERINGSBESLUT 2002-2008 MILJONER €



FINANSIERINGSBESLUT ENLIGT VERKSAMHETSOMRÅDE 2008
MILJONER €



The logo for SITRA, consisting of the word "SITRA" in a bold, blue, sans-serif font. The background of the entire page is a light gray with a repeating pattern of white, overlapping, rounded square shapes that resemble a grid or a stylized maze.

Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
Östersjötorget 2, PB 160, 00181 Helsingfors
Telefon (09) 618 991, Fax (09) 645 072
www.sitra.fi

ISSN 1235-6174